РЕЗУЛЬТАТИ ОПИТУВАННЯ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ ОПП «ОБЛІК І АУДИТ» СПЕЦІАЛЬНОСТІ 071 «ОБЛІК І ОПОДАТКУВАННЯ» ЗА 2023-2024 НАВЧАЛЬНИЙ РІК, ЩОДО ВИЗНАЧЕННЯ ДУМКИ ЗДОБУВАЧІВ ПЕРШОГО (БАКАЛАВРСЬКОГО) РІВНЯ ВИЩОЇ ОСВІТИ СТОСОВНО ЗМІСТУ ТА НАПОВНЕННЯ ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНОЇ ПРОГРАМИ "ОБЛІК І АУДИТ"

Для забезпечення високої якості та доступності освітніх послуг, кафедра обліку, аналізу і оподаткування Черкаського державного технологічного університету систематично здійснює анонімне опитування студентів. Це дослідження спрямоване на організацію ефективного навчального процесу та виявлення потреб і очікувань здобувачів освіти, що дозволяє вдосконалювати освітні програми та підходи до навчання (https://docs.google.com/forms/d/e/1FAIpQLSfs_cR8q0XbBUiPuaLrklJ4EUqDX5aTCl_7-u5vWs8a8pKXyw/viewform?usp=sf_link).

Основна мета отримання результатів опитування здобувачів вищої освіти, які навчаються за освітньо-професійною програмою "Облік і аудит" спеціальності 071 "Облік і оподаткування" за 2023–2024 навчальний рік, полягає у всебічному вивченні ставлення студентів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти до змістового наповнення освітньо-професійної програми, її актуальності, логічності структури, професійної спрямованості, відповідності сучасним вимогам ринку праці та власним очікуванням здобувачів.

Збір таких даних є ключовим компонентом системи внутрішнього забезпечення якості освіти, адже саме здобувачі освіти є безпосередніми споживачами освітніх послуг і можуть надати найточніший зворотний зв’язок щодо ефективності реалізації освітньої програми. Необхідність цього опитування зумовлена потребою постійного удосконалення програми відповідно до динаміки змін у професійному середовищі, розвитку цифрових технологій, змін у законодавчій базі, а також очікувань майбутніх роботодавців до випускників спеціальності "Облік і оподаткування". Оскільки сучасна система вищої освіти повинна бути гнучкою та адаптивною, важливо враховувати думку студентів щодо практичної орієнтованості змісту навчальних дисциплін, наявності достатньої кількості кейсів, прикладів із реального бізнес-середовища, можливостей для набуття практичного досвіду, участі у стажуваннях або виробничих практиках, які реально формують фахові компетентності.

Крім того, результати опитування дозволяють виявити, наскільки студенти задоволені логікою побудови освітньої траєкторії, відповідністю програмних результатів навчання заявленим цілям ОПП, якістю навчально-методичного забезпечення, рівнем організації викладацької діяльності та доступністю освітніх ресурсів. Такий аналіз є важливою передумовою прийняття обґрунтованих управлінських рішень адміністрацією закладу вищої освіти щодо

оновлення структури програми, перегляду окремих дисциплін, впровадження інноваційних методик навчання, вдосконалення змісту курсів відповідно до реальних запитів студентів та сучасного ринку. Водночас це є важливим індикатором для підготовки до майбутніх акредитацій освітньої програми, оскільки відображає ступінь залучення здобувачів освіти до процесів внутрішнього оцінювання та вдосконалення якості освітньої діяльності. Залучення студентів до аналізу та обговорення змісту програми також сприяє формуванню академічної культури, зміцненню академічної доброчесності та відповідального ставлення до власної освітньої траєкторії.

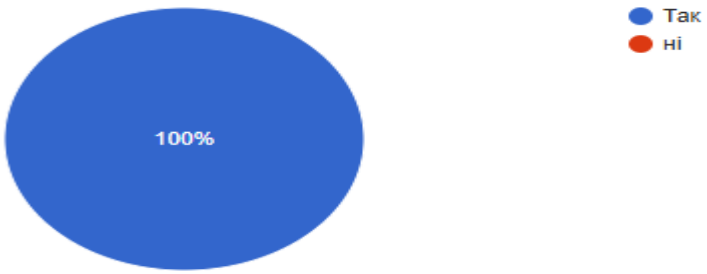
Таким чином, результати опитування є цінним джерелом інформації, необхідним для стратегічного планування розвитку освітньої програми, підвищення її конкурентоспроможності, адаптації до викликів часу та забезпечення високої якості професійної підготовки фахівців у галузі обліку та оподаткування.

З метою моніторингу якості освітнього процесу та вивчення думки здобувачів вищої освіти щодо змісту й організації освітньо-професійної програми «Облік і аудит» було проведено анонімне анкетування студентів бакалаврського рівня спеціальності 071 «Облік і оподаткування». Анкета включала як закриті, так і відкриті запитання, що дозволило отримати як кількісні, так і якісні показники оцінювання навчального процесу.

Участь в опитуванні взяли 38 здобувачів освіти, серед яких: 10 осіб — першого курсу, 7 — другого курсу, 10 — третього курсу, 11 — четвертого курсу.

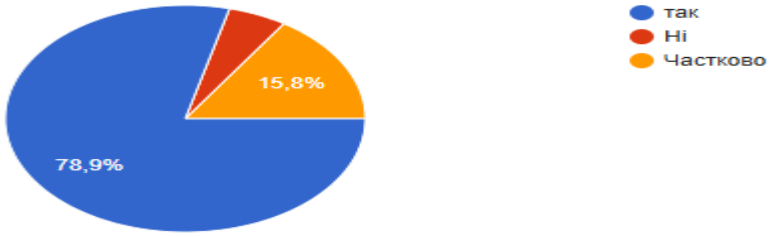
Аналіз результатів анкетування засвідчив, що студенти в цілому високо оцінюють якість викладання навчальних дисциплін, що реалізуються в межах ОПП «Облік і аудит». Високий рівень задоволеності змістом програми свідчить про її актуальність, професійну орієнтованість та відповідність очікуванням здобувачів.

На запитання чи доступна освітня програма "облік і оподаткування" на сайті університету? надійшло 38 відповідей , 38 осіб (100 %) респондентів відповіли «Так».

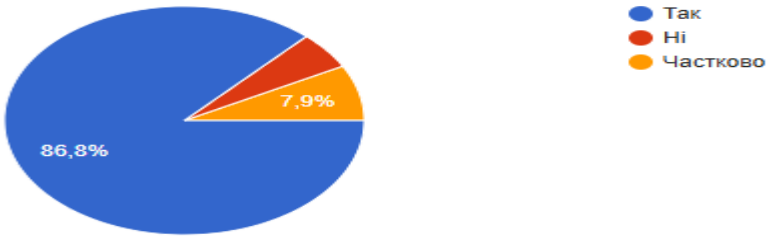

На запитання чи достатній на вашу думку, зміст (перелік основних компонентів) освітньої програми для успішної роботи за фахом? надійшло 38

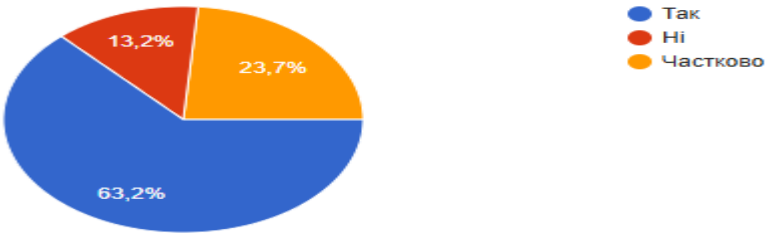
відповідей , 33 особи (78,9 %) респондентів відповіли «Так», 3 особи (15,8 %) дали відповідь «Частково» і 2 (5,3%) особи відповіли «ні».

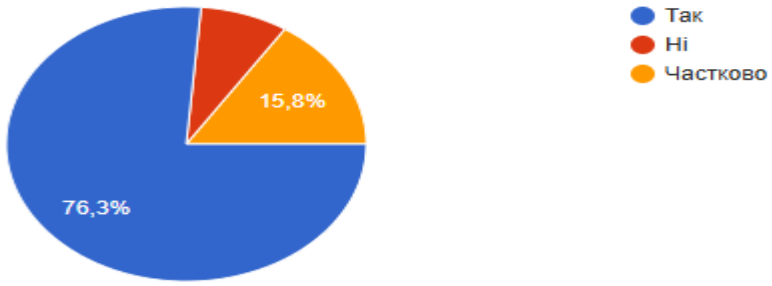
На запитання чи зрозумілі для Вас критерії оцінки за освітніми компонентами? надійшло 38 відповідей , 33 особи (86,8 %) респондентів відповіли «Так», 2 особи (5,3 %) дала відповідь «Ні», 3 особи (7,9 %) дали відповідь «Частково».

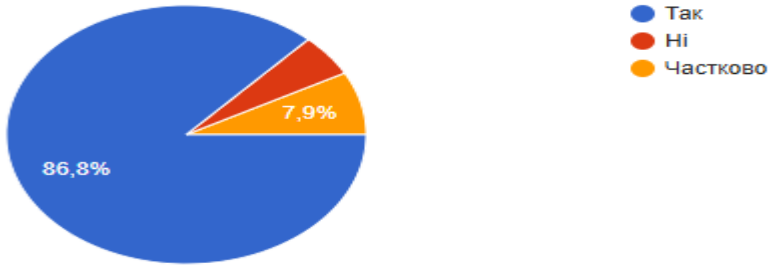
На запитання, як ви вважаєте, чи усі освітні компоненти, які Ви вивчаєте, необхідні для Вашої професійної діяльності? надійшло 38 відповідей , 24 особи (63,2 %) респондентів відповіли «Так», 5 осіб (13,2 %) дали відповідь «Ні», 9 осіб (23,7 %) дали відповідь «Частково».

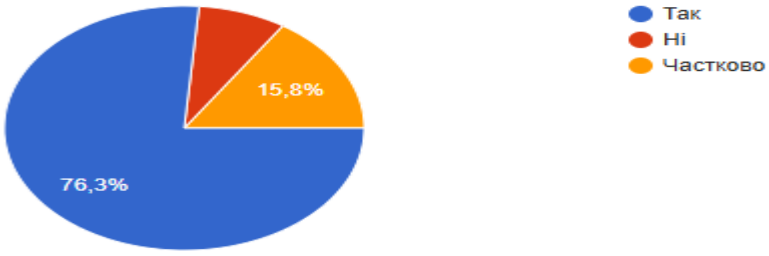
На запитання чи достатній, на Вашу думку, зміст (перелік основних компонентів) освітньої програми для успішної роботи за фахом? надійшло 38 відповідей , 29 осіб (76,3 %) респондентів відповіли «Так», 6 осіб (15,8 %) дали відповідь «Частково», 3 (7,9%) особи відповіли «ні».

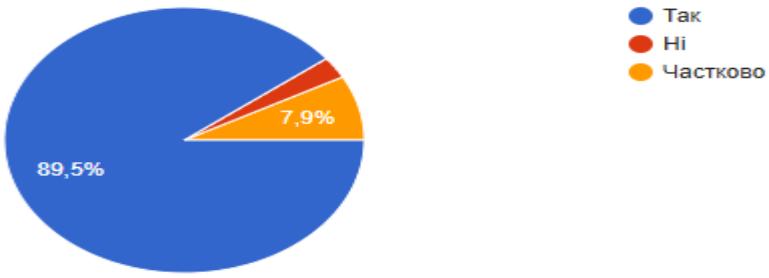
На запитання чи реалізується за освітньою програмою вільний вибір дисциплін циклу професійної підготовки? надійшло 38 відповідей , 33 особи (86,8 %) респондентів відповіли «Так», 3 особи (7,9 %) дали відповідь «Частково» і лише 2 (5,3%) особи відповіли «ні» .

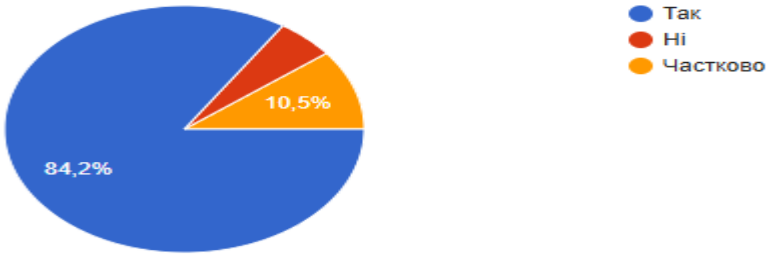
На запитання чи достатній, на Вашу думку, обсяг практичної підготовки за освітньою програмою? надійшло 38 відповідей , 29 осіб (76,3 %) респондентів відповіли «Так», 3 особи (7,9 %) дала відповідь «Ні», 6 осіб (15,8 %) дали відповідь «Частково».

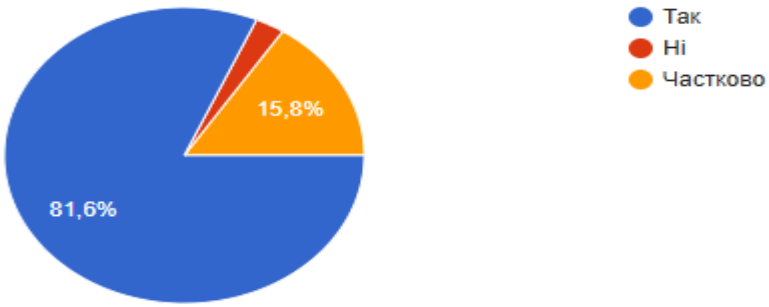
На запитання чи задоволені Ви інформаційно-консультаційною підтримкою на рівні кафедри, надійшло 38 відповідей , 34 особи (89,5 %) респондентів відповіли «Так», 3 особи (7,9 %) дала відповідь «Частково», 1 (2,6 %) особи відповіли «ні».

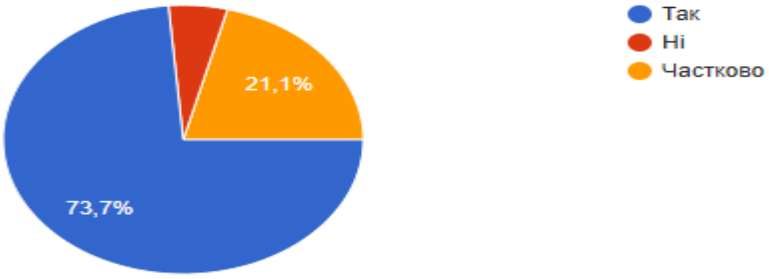
На запитання чи отримуєте Ви необхідну методичну та інформаційну підтримку при вивченні питань, які винесені на самостійне опрацювання? надійшло 38 відповідей , 32 особи (84,2 %) респондентів відповіли «Так», 4 особи (10,5 %) дала відповідь «Частково», 2 особи (5,3 %) дали відповідь «Ні».

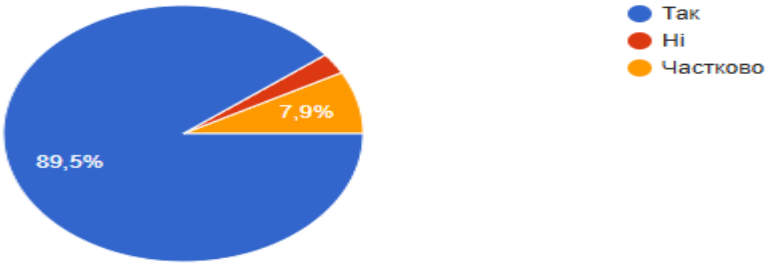
На запитання чи задоволені Ви організацією освітнього процесу за освітньою програмою? надійшло 38 відповідей , 31 особа (81,6 %) респондентів відповіли «Так», 1 особа (2,6 %) дала відповідь «Ні», 6 осіб (15,8 %) дали відповідь «Частково».

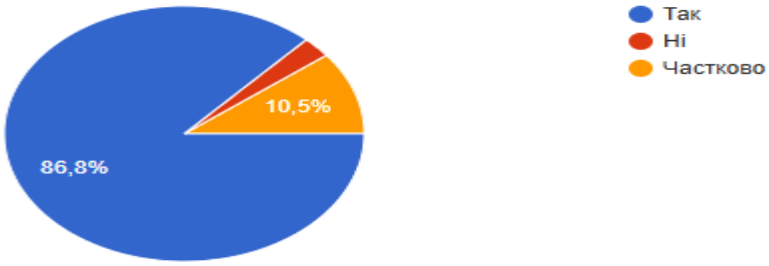
На запитання чи дотримуються принципи студоцентризму під час залучення до формування змісту освітньої програми, організації навчання, самостійної роботи та дозвілля студентів ? надійшло 38 відповідей , 28 осіб (73,7 %) респондентів відповіли «Так», 8 осіб (21,1 %) дала відповідь «Частково», 2 особи (5,3 %) дали відповідь «Ні».

На запитання чи задовольняє Вас якість викладання дисциплін освітньої програми? надійшло 38 відповідей , 34 осіб (89,5 %) респондентів відповіли «Так», 1 особа (2,6 %) дала відповідь «Ні», 3 особи (7,9 %) дала відповідь «Частково».

На запитання чи реалізується за спеціальністю 071 "Облік і оподаткування" вільний вибір освітніх компонент циклу загальної підготовки? надійшло 38 відповідей , 33 осіб (86,8 %) респондентів відповіли «Так», 1 особа (2,6 %) дала відповідь «Ні», 4 особи (10,5 %) дала відповідь «Частково».

На запитання чи плануєте Ви продовжити навчання в ЧДТУ після отримання диплома бакалавра? надійшло 38 відповідей 14 осіб (36,8 %) респондентів відповіли «Так», 8 осіб (21,1 %) дала відповідь «Ні», 16 осіб (42,1 %) дала відповідь «Ще не визначився».

За результатами проведеного анкетування здобувачів вищої освіти освітньо-професійної програми «Облік і аудит» спеціальності 071 «Облік і оподаткування» першого (бакалаврського) рівня за 2023–2024 навчальний рік можна зробити детальні підсумкові висновки, які свідчать про переважно позитивне сприйняття студентами якості та змісту освітнього процесу. Загалом участь в анкетуванні взяли 38 осіб з усіх курсів бакалаврату, що забезпечило репрезентативність результатів і дало змогу виявити об'єктивну картину щодо ключових аспектів реалізації освітньої програми.

Насамперед, високим є рівень обізнаності студентів щодо доступності освітньої програми: 100 % респондентів підтвердили, що вона розміщена на сайті університету, що вказує на належну інформаційну відкритість та доступ до нормативно-програмної бази. Переважна більшість здобувачів (понад 75 %) відзначили достатній зміст освітньої програми для подальшої професійної діяльності, хоча деякі відповіді, у яких зазначено «частково» або «ні», вказують на наявність окремих недоліків або побажань щодо удосконалення змістовного наповнення ОПП. Це може стосуватися як актуалізації окремих компонентів, так і ширшого залучення практикоорієнтованих тем.

Значна частина опитаних студентів (86,8 %) зазначили, що їм зрозумілі критерії оцінювання, що свідчить про ефективну комунікацію між викладачами й здобувачами освіти та прозорість освітнього процесу. Водночас деякі відповіді «частково» або «ні» вимагають додаткової уваги з боку кафедри до системного пояснення принципів оцінювання, особливо у форматі зворотного зв'язку під час виконання контрольних заходів.

Щодо професійної релевантності освітніх компонентів, 63,2 % студентів вважають їх повністю необхідними для майбутньої діяльності, але майже чверть респондентів висловили певні сумніви або часткове схвалення. Це дає підстави для перегляду або коригування окремих дисциплін з урахуванням сучасних вимог ринку праці, рекомендацій стейкґолдерів і очікувань студентів.

Важливим є і те, що 86,8 % опитаних підтвердили наявність можливості вільного вибору дисциплін циклу професійної підготовки, що є свідченням дотримання принципів індивідуалізації освітніх траєкторій. Водночас, порівнянний рівень задоволеності (також 86,8 %) стосується вибору дисциплін

загальної підготовки, що демонструє системність реалізації принципу вибірковості на різних рівнях програми.

Значну увагу в анкеті було приділено питанню практичної складової: 76,3 % респондентів вважають її достатньою, але 23,7 % вказали на часткову або повну незадоволеність, що є сигналом до розширення співпраці з бізнес-середовищем, збільшення кількості реальних кейсів, практичних завдань і можливостей стажування.

Високо оцінено було інформаційно-консультаційну підтримку з боку кафедри — 89,5 % позитивних відповідей, що свідчить про доступність викладачів, ефективність академічного наставництва й організаційний супровід студентів. Подібний рівень (84,2 %) було зафіксовано щодо методичної підтримки при самостійному опрацюванні матеріалу, однак наявність відповідей «ні» чи «частково» свідчить про потребу у вдосконаленні ресурсного забезпечення, зокрема через розширення доступу до електронних баз, покрокових інструкцій та візуалізаційних матеріалів.

Щодо загального рівня організації освітнього процесу, 81,6 % студентів залишилися задоволені, хоча наявність 18,4 % інших відповідей (частково/ні) вказує на наявність аспектів, які вимагають поліпшення, зокрема в частині логістики занять, навантаження, розкладу чи умов навчання.

Принципи студентоцентризму, як важлива складова модерної освітньої парадигми, визнані як такі, що реалізуються в межах програми, 73,7 % респондентів, хоча значна частка відповідей «частково» та «ні» (26,3 %) вказує на потенціал для поглиблення залучення студентів до формування змісту ОПП, участі в дорадчих органах, консультаційних сесіях тощо.

Оцінка якості викладання є однією з найвищих — 89,5 % позитивних відповідей — що засвідчує високий рівень професійної компетентності викладачів, ефективність методик викладання та комунікативну взаємодію з аудиторією.

Показник готовності студентів продовжити навчання в ЧДТУ після отримання диплома бакалавра є помірно позитивним — 36,8 %, водночас значна частина респондентів (42,1 %) ще не визначилася, а 21,1 % не планує продовжувати навчання. Це може свідчити як про потребу в підвищенні привабливості магістерських програм університету, так і про потребу кращої інформованості студентів щодо можливостей і переваг навчання в ЧДТУ.

Загалом результати анкетування демонструють високий рівень задоволеності якістю реалізації освітньо-професійної програми «Облік і аудит», але також виявляють низку напрямів для вдосконалення: підвищення практичної спрямованості дисциплін, посилення методичного супроводу самостійної роботи, активізація участі студентів у формуванні змісту ОПП та заходах забезпечення якості освіти. Отримані дані мають стати підґрунтям для прийняття конкретних управлінських рішень щодо актуалізації змісту програми,

адаптації освітніх компонентів до потреб ринку праці й посилення індивідуалізації освітніх траєкторій.

На основі результатів анкетування здобувачів вищої освіти освітньо-професійної програми «Облік і аудит» спеціальності 071 «Облік і оподаткування» можна визначити такі деталізовані шляхи вдосконалення освітньої програми:

1. Актуалізація змісту освітньої програми

Проблема: Частина студентів вважає, що не всі освітні компоненти є необхідними для майбутньої професійної діяльності (23,7 % відповіли «частково», 13,2 % — «ні»).

Рекомендації:

- Провести аудит діючих дисциплін на предмет їх відповідності актуальним вимогам ринку праці.
- Залучити стейкґолдерів (роботодавців, випускників, студентів старших курсів) до обговорення й оновлення навчальних планів.
- Інтегрувати до програми сучасні курси: цифровий облік, податкове планування, фінансову аналітику, ERP-системи, етика бухгалтера.
- Зменшити дублювання тем між курсами та оптимізувати навантаження.

2. Розширення практичної підготовки

Проблема: Лише 76,3 % студентів задоволені обсягом практики, решта вважає його частково достатнім або недостатнім.

Рекомендації:

- Збільшити кількість практикоорієнтованих занять, кейс-стаді, тренінгів із залученням практиків.
- Розширити бази проходження виробничої практики, уклавши нові угоди з підприємствами, банками, органами ДПС.
- Передбачити проходження навчальної практики вже з 2 курсу.
- Впровадити підхід дуального навчання (навчання + робота).

3. Покращення методичної підтримки самостійної роботи

Проблема: 15,8 % респондентів частково або повністю не задоволені методичною підтримкою.

Рекомендації:

- Оновити та систематизувати методичні рекомендації до самостійної роботи.
- Надати студентам доступ до шаблонів, зразків звітів, електронних ресурсів, відеоінструкцій.
- Розробити електронну платформу або Google Classroom із необхідними матеріалами для кожного освітнього компонента.
- Встановити зворотний зв’язок для перевірки та обговорення результатів самостійної роботи.

4. Удосконалення системи оцінювання

Проблема: 13,2 % респондентів мають питання до зрозумілості критеріїв оцінювання.

Рекомендації:

- Забезпечити наочну презентацію критеріїв оцінювання з прикладами.
- Впровадити уніфіковані рубрики оцінювання за видами робіт.
- Проводити регулярні інформаційні сесії або тренінги щодо системи оцінювання.
- Додати в опис дисциплін розгорнуті формули підрахунку балів.

5. Посилення студентоцентризму

Проблема: 26,3 % студентів вважають, що принципи студентоцентризму реалізуються частково або взагалі не реалізуються.

Рекомендації:

- Створити дорадчий студентський комітет при кафедрі для обговорення змін у програмі.
- Проводити опитування не лише після завершення семестру, а й під час його реалізації (формативний моніторинг).
- Забезпечити участь студентів у засіданнях кафедри, методкомісій, акредитаційних обговореннях.
- Враховувати зворотний зв’язок студентів при плануванні викладання (опитування щодо тем інтересу, методів навчання).

6. Інформування щодо можливостей продовження навчання

Проблема: 42,1 % студентів не визначилися з намірами щодо продовження навчання в ЧДТУ, 21,1 % — не планують.

Рекомендації:

- Провести інформаційні сесії про переваги магістратури в ЧДТУ, її особливості, умови вступу.
- Надати студентам консультації кар’єрного спрямування.
- Організувати зустрічі з випускниками магістратури, які працюють за спеціальністю.

7. Підтримка академічного середовища

Проблема: Поодинокі відповіді «ні» щодо консультаційної підтримки та організації навчання.

Рекомендації:

- Призначити академічних наставників для кожної групи.
- Регламентувати години відкритих консультацій.
- Застосовувати цифрові канали комунікації (Telegram-чати, Google Meet тощо) для зручного зворотного зв’язку.

Ці шляхи вдосконалення спрямовані на підвищення ефективності освітнього процесу, забезпечення професійної релевантності навчання, створення гнучкого, інноваційного та комфортного освітнього середовища для здобувачів вищої освіти.